

İBRAHİM ÜNSAL

SELÇUKLU'NUN
KILICI

SULTAN KILIÇASLAN

TARİHİ ROMAN

GENÇ HAYAT

İBRAHİM ÜNSAL

İbrahim Ünsal, 1955'te Pazar'da doğdu. Bugün Tokat'ın en yakın ilçesi olan Pazar, o yıllarda Turhal'a bağlı küçük bir nahiyeydi. Yazar; ilk ve ortaokulu, Kazova'nın ortasındaki bu şirin kasabada okudu. Lise ve üniversite tahsilini ise İstanbul'da tamamladı.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, Iğdır'da öğretmenliğe başladı. Daha sonra atandığı İstanbul'un çeşitli okullarında Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yaptı. 2008 yılında, Bahçelievler Lisesi'nden emekli oldu.

Çocuk ve gençlik hikâyeleri ile gençlik romanları yazan İbrahim Ünsal'ın edebiyata ilgisi ortaokul döneminde başladı. Önce hikâye ve romana ilgi duydu. Sonra ortaokuldaki Türkçe öğretmenin sayesinde şiirin güzellikleriyle tanıştı. Hayatının yön bulmasında çok büyük etkisi olan aynı öğretmenin ilgi ve teşviki ile ortaokulun son sınıfında ilk şiir denemelerini yazdı.

Yazarın şiire ilgisi, lise ve üniversite yıllarında da artarak devam etti. Bu arada şiirin yanı sıra kısa hikâyeler de yazmaya başladı.

Yayınlanan ilk kitabı hikâye türünde oldu. 'Şeker Emmi' öykülerini, hikâye ve roman türündeki kitaplar izledi.

Yazarın, Genç Hayat tarafından projelendirilen 'Bizim Kahramanlarımız' adlı tarihî roman dizisi, yayınlanacak olanlarla birlikte on kitaptan oluşmakta.

Evli ve üç çocuk babası olan İbrahim Ünsal, bir kısmı yayınlanma aşamasına gelmiş olan şiir ve hikâye çalışmalarını da sürdürüyor.

İbrahim Ünsal'ın, hedef kitlesi çocuklar ve gençler olan, yayınlanmış on üç kitabı bulunmakta.

Yazar'ın yayımlanmış kitapları

Çocuk Hikâyeleri:

Prenses Kim Olacak

Köyde Bir Hafta

Kiraz Ağacındaki Çocuk

Gençlik Hikâyeleri:

Şeker Emmi

Annem Hayat Ağacım

Biyografik Romanlar:

Plevne Kahramanı Gazi Osman Paşa

Korkusuz Savaşçı Battal Gazi

Antep Şehidi Şahin Bey

Yürekli Kadın Nene Hatun

Çanakkale Yiğidi Seyit Onbaşı

Fethin Sancaktarı Ulubatlı Hasan

Dağların Kartalı Gökçen Efe

Denizler Hâkimi Turgut Reis

Gazi Kadın Fatma Teğmen

ÖN SÖZ

‘Bizim Kahramanlarımız’ dizisinin bu onuncu ve sonuncu kitabını, Osmanlı’dan da öncesine, Selçuklu dönemine ayırmak istedik. Kahramanımızı, bu dönemin sultanları arasından seçtik.

Anadolu Selçuklu Devleti’nin ikinci hükümdarı olan I. Kılıçaslan, hayatı tek başına bir külliyyat oluşturacak kadar büyük bir kahraman... Bu kitabı okuyanlar da hak vereceklerdir ki; sadece ilk Haçlı ordusuna karşı verdiği olağanüstü mücadele bile, I. Kılıçaslan’ın büyüklüğünü kanıtlamaya fazlasıyla yeter.

Türk tarihinin muhteşem zenginlikleri içinden yalnızca on kahraman belirleyip, tarihsel bir diziyi bu on isimden ibaret kılmak, projemizin en zorlayıcı yanıydı. Daha onlarca kahramanımız var ki, her birinin adına destanlar yazılabilir. Ama onca şanlı isim arasından onunu seçmek zorundaydık. Bu mecburiyet çerçevesinde onuncu kitabımızın ‘Kılıçaslan’ olmasındaki isabetin ve bu isabetten kaynaklanan haklılığımızın takdirini de okurlarımıza bırakıyoruz.

‘Bizim Kahramanlarımız’ dizisindeki genel bir uygulamaya, bu son kitabın önsözünde bir kez daha değinmek istiyorum.

Eskişehir’de düzenlenen ‘Türk Dünyası Çocuk Edebiyatı Sempozyumu’nda ben de bir bildiri sundum. Bildirimde, çocuklar ve gençler için yazılan kitaplardaki dil ve anlatım güçlükleriyle, uygulamalarıyla ilgili düşüncelerimi açıkladım.

Önsözümdeki bu paranteze, şunun için gerek duydum: Sempozyumda sunduğum bildiride de ifade ettiğim gibi, çocuklar ve gençler için yazılan kitaplarda dilin kullanımı, büyükler için

yazılanlara göre çok daha büyük bir özen gerektiriyor. Şöyle ki; çocuklar ve gençler, elbette okuduğunu kolayca anlamalı. Ancak bu tarihsel dizide olduğu gibi öyle kitaplar var ki, okurun bilmediği bazı sözcük ve terimlerin kullanımını zorunlu kılıyor. İşte bu mecburiyetten kaynaklanan sorunun çözümünü, ben de bazı yazarlar gibi dipnot açıklamalarında buldum.

Okurlarımız, dizinin diğer kitaplarında olduğu gibi 'Selçuklu'nun Kılıcı Kılıçaslan' romanının hemen her sayfasında da dipnotlar bulacaklar. O sayfada geçen bazı sözcüklerin anlamlarını dipnotlarda bulmak suretiyle hem okuduklarını kolayca anlayacaklar hem de bu sayede kelime hazneleri biraz daha zenginleşmiş olacak.

Evet... 'Bizim Kahramanlarımız' tarih dizisi, bu kitapla tamamlanmış oluyor. Ancak kitaplarımızı sevmiş olan okurlarımız meraklanmasınlar. İbrahim Ünsal, onlar için yine aynı mecrada yazmaya devam edecek...

Şimdi, önümüzde benzer bir proje daha var. Bu projede yer alan birkaç roman da konusunu yine tarihimizden alacak. Ancak bu kez roman kahramanları, ünlü isimler olmayacak. Dolayısıyla biyografik romanlardaki tanınmış kahramanların yerine tarihî olaylar ön plana çıkacak.

O hâlde, bir yandan yakın tarihimizdeki cephe savaşları hakkında bilgilenirken bir yandan da bu savaşlara katılmış olan kahramanlarımızın sürükleyici öykülerine kapılıp gitmeye hazır olalım.

'Bizim Kahramanlarımız' dizisinin son önsözünü bir teşekkürle bitirmek istiyorum.

Bu dizi ile son derece faydalı bir işe imza attığımı düşünüyorum. On kitabımla on bin genç okura ulaşabilmiş olsam bile kendimi, önemli bir amacı gerçekleştirmiş olan insanların bahtiyarlığınca mutlu ve huzurlu hissedeceğim. Zira bileceğim ki, en azından onca genç okurum için çok önemsedığım bir amacıma

ulaştığım. Onca okurumu, şanlı tarihimizin bazı büyük kahramanlarıyla tanıştırdım. Onca okurumdaki milli tarih bilincinin gelişmesine, öykü tadında bir katkıda bulundum.

Ortada bir başarı varsa, elbette ki bu başarıyı tek başıma elde etmedim. Bu zevkli ve bence çok yararlı uğraşımında birçok kişinin yardımını, desteğini gördüm. Başta, bana böylesi büyük bir imkânı sağlayan Hayat Yayınları'nın yöneticileri olmak üzere, Genç Hayat'ın değerli personeline ve çalışmalarına büyük küçük katkıda bulunan herkese teşekkür ediyorum.

Ve son olarak... Yarım asırlık dostum, yarım asırdır her konuda yardımcım, değerli meslektaşım; bu projedeki yol göstericim, yayın danışmanım; sevgili kardeşim şâir ve Yazar Adem KANDEMİR'e şükranlarımı sunuyor; 'Bizim Kahramanlarımız'ın son kitabını kendisine ithaf ediyorum.

İbrahim Ünsal

Temmuz, 2014

İZNIK'TEN HALEP'E

“Türk Oğuz beyleri, milleti işitin:

Üstte gök basmasa, altta yer delinmese,

*Türk milleti ülkeni, töreni kim bozabilir?”**

Vakit gece yarısını bulmak üzereydi. İznik gölü, büyüleyici bir mehtabın ışıltısında uykuya dalmış gibiydi.

Göl kenarındaki yükseltinin tam ortasında heybetli bir ceviz ağacı vardı. Geniş bir alanı sahiplenen dalları, dolunay ışığında, altındakilere kol kanat germiş gibi bir görüntü vermektedir.

Ortalık olabildiğine sakin ve huzurluydu. Ancak ne de olsa iki günün kesişme zamanıydı. Sur dışında kalan yerler için hiç de tekin saatler değildi. Zira İznik, Anadolu'da kurulmakta olan yeni Selçuklu Devleti'nin merkeziydi. Burada yaşayanlar, her türlü tehlikenin merkezinde olduklarını da bilirlerdi. Gerek pek yakındaki Bizans'ın, gerekse Kutalmışoğlu Süleymanşah'a henüz biat etmemiş** olan Türkmen beyliklerinin gözü İznik'teydi. Bu gerçeği en iyi de Anadolu Selçuklu Devleti'nin Sultanı bilmekteydi. Süleymanşah'ın sadece Bizans'ın merkezi İstanbul'da değil, Anadolu'nun birçok şehrinde de casusları vardı.

* Bölüm başındaki sözler, Türk edebiyatının bilinen ilk yazılı eseri olan, 8. yüzyıla ait Göktürk Kitabeleri'nden günümüz Türkçesine uyarlanarak alınmıştır.

** **Biat etmek:** Bir kimsenin egemenliğini tanımak.

Selçuklu Sultanı, 1084 yılının ilk yarısında casuslarından pek de iyi haberler almamıştı. Bütün düşmanları, kendisine karşı saldırıya geçmek üzere fırsat kollamaktaydılar.

Kutalmışoğlu Süleymanşah, yönetimindeki halkın üzerine titriyordu. Müslüman olsun, Hristiyan olsun; onların güvenliği için her türlü önlemi almıştı. Altı kilometreyi bulan İznik surlarını yeniden sağlamlaştırmış, iki yüzü geçen nöbetçi kulelerine yenilerini eklemişti.

Süleymanşah, halkın güvenliği için gösterdiği özeni kendisi için pek göstermiyordu. Olağanüstü cesareti, işte bu gece de olduğu gibi, kendisi açısından tedbirsiz davranışlarına neden oluyordu.

Temmuz'un ilk gecesi idi. Gece yarısında bile sıcaklık, çocuklarının uyumasına imkân vermiyordu. Yaz uykusunun ağırlığına ilk yenilenler çocuklar olmuştu. O çocuklardan ikisi de Süleymanşah'ın oğulları Davut ile Kılıçaslan'dı. Her ikisi de koşuşturup durdukları ceviz ağacının altında, kısa süre önce uykuya dalıvermişlerdi.

Süleymanşah, omuzlarındaki ipek atkıyı çocuklarının üstüne örtmek için davranan eşine engel olmak istedi:

“Bırak Bey Kızı. Gerek yoktur kaygılanmana. Şu havada aslanlarımın üşüyeceğini mi sanırsın?”

Eşinin her isteğini han buyruğu olarak kabullenen Bey Kızı, bu kez itiraz edesi oldu:

“Ne de olsa çocuktur onlar. Uykudayken daha bir zayıf olurlar.”

Kutalmışoğlu, eşinin içi rahat etsin diye razı oldu.

“İyi, ört o hâlde. İncecik bir ipeğin ne yararı olacaksa...”

Bey Kızı, kalbindeki sevgiyle bezeli sıcaklığı, sesinde de hissettirdi:

“Ne diyeceksen de artık Han Bey'im. Geldiğimizden beridir meraklanır dururum. Nedir ki bana vereceğin önemli haber? Söylesen de kurtarıversen beni bu meraktan.”

Eşinin sabırsızlığına karşın Süleymanşah, bir süre sessiz kaldı. Oturduğu yerden kalktı. Kollarını göğsünde kavuşturup, kıyılardan ortaya doğru ışıltısı artan gölü seyre daldı. Geriye döndüğünde, eşini de ayakta buldu. Omzundan tutup onu yanına çekti. İşaret parmağını doğruya doğru uzatarak konuşmaya başladı:

“Söyleyeceklerime iyi kulak veresin Bey Kızı. İki aydır ordumu büyük bir sefer için hazırlamaktayım. Başta Danişmendliler olmak üzere bazı beylikler, hâlâ bize karşı direnmektedir. Sultanımız Melikşah'ın buyruğu gereğince Bizans kapısına kadar geldik. Ancak geride bıraktığımız topraklarda tam hâkimiyet sağlayamadık. Anadolu'da birlik sağlamak için, ecdadımız olan ulu hakanların dediğince; başlıya baş eğdirmek, dizliye diz çöktürmek gerektir.

Bundan başka bir mesele daha vardır. Aslında mesele de sayılmaz... Bir fırsat çıkmıştır karşımıza... Anadolu'nun en önemli şehirlerinden biri olan Antakya, Bizanslıların elindedir. Antakya Tekfuru* Fardiros'u bilirim. Çok zalim biridir. Onun zulmüne öz oğlu bile tahammül edemez olmuş. Geçen hafta Tekfur'un oğlundan bir haber geldi. Babasına karşı bizim yardımımızı diler. Bu fırsatı değerlendirmek gerek. İçten de yardım alırsak, Antakya kalesini kolaylıkla fethederiz.

Uzun sözün kısası, gelecek hafta uzun bir sefere çıkacağım. Gidip de dönmemek, dönüp de bulmamak var. İki oğlumun anası, bunca yıllık helalimsin.** Sefere çıkmazdan evvel helallik dilerim.”

* **Tekfur:** Bizanslılarda vali ve derebeylerin unvanı.

** **Helal:** (metindeki anlamı) Nikâhlı eş.

Bey Kızı, han eşi olmanın metanetiyle* karşılık verdi:

“Allah yardımcın olsun Han Bey'im. Gözün arkada kalmasın. Çocuklarımıza yokluğunu aratmam. İnşallah döndüğünde onları da babalarınca yiğit birer er olarak bulursun.”

Süleymanşah, eşinin yüzünü, yüzüne çevirdi. Bakışlarını onun gözlerine dikerek birkaç saniye sessiz kaldı. Eşi, bu davranışın anlamını biliyordu. Sözün zor yerine gelinmişti. Bu kez biraz kaygılı bakarak sordu:

“Başka bir diyeceğin daha vardır, değil mi?”

Süleymanşah, eşi için çok zor gelecek kararını bildirdi:

“Davut ile Kılıçaslan'ı da yanıma alacağım. Gayri vakti gelmiştir. Gaza** havasını solumaları gerektir.”

Han kararının değişmeyeceğini elbette ki eşi de bilirdi. Buna rağmen annelik duygusu, her bildiğine baskın geldi. Faydasız olacağını bile bile itiraz etmek cesaretinde bulundu. Aslında itirazdan ziyade bir yalvarıştı bu:

“Ama onlar daha çok küçük. Ne bilip de ne anlarlar ki?”

Süleymanşah, birdenbire elini de gözlerini de çekti eşinin üzerinden. Buyruğuna karşı gelinmiş gibi sertleşti:

“Ne küçüğü, Hatun? Biri sekiz, diğeri on yaşında. Nice senedir nasıl bir talimden geçtiklerini bilmez misin? Daha şimdiden ok atmada, hançer savurmada nasıl ustalaştıklarını ben pek âlâ bilirim.”

Yeni bir itiraz sözcüğü duymak istemediğini belli edercesine kestirip attı:

“Çocuklar benimle gelecek. Böylece ilk seferlerine de çıkmış olacaklar. Bundan öte başka bir olacağı da yoktur.”

* **Metanet:** Metin olma, dayanma, dayanıklılık.

** **Gaza:** İslam dinini korumak veya yaymak amacıyla Müslüman olmayanlara karşı yapılan savaş; kutsal savaş.

Bu sert ve kesin tavır karşısında ana yüreğinden tek kelimelik bir feryat koptu:

“Ben?!..”

Ünlemlerle karışık soru anlamı da içeren bu tek sözcük, aslında çok şey anlatıyordu. Süleymanşah'ın da kolayca anlayacağı uzun bir yakarıştı bu:

‘Yapma Han Bey'im! Beni çocuklarımdan ayırma. Madem karar verdin... Han buyruğudur; elbette karşı duramam. Ama izin ver, ben de sizinle geleyim. Her bir yerde, her bir vakit yavrularıma kol kanat gereyim.’

Süleymanşah, o tek sözcükle bütün bunları duyar gibi olmasına rağmen zerrece yumuşamadı. Yeri geldiğinde hakan yüreğinin nasıl da katılaşabileceğini bir kez daha gösterdi:

“Sen İznik'te kalacaksın. Buranın idaresini, atam veziri Kasım Bey'e bırakıyorum. Ne denli dirayetli bir kumandan olduğunu sen de bilirsin. Benim yokluğumda İznik Kalesi'nin senin için de pek emniyetli olacağından hiç şüphem yoktur.”

Asıl konu üzerinde söz tamam olmuştu. Anadolu Selçuklu Devleti'nin Sultanı Kutalmışoğlu Süleymanşah, o anda, mehtap altındaki İznik gölünce duruluverdi. Bu kez sesi, yüreğinin taşıdığı sevgi ve şefkatin yumuşaklığıncaydı:

“Haydi, Bey Kızı... Sen ki hem bey kızı, hem han eşisin. Böylesine sızlanmak yaraşır mı sana? Haydi, uyandır çocukları da gidelim artık. Sabah erkence uyanmak gerek. Sefer vaktine dek daha yapılacak çok işimiz vardır.”

* * *

Süleymanşah'ın ordusu, İznik'ten çıktığı andan itibaren fırtına gibi esti. Kuzeyden güneye ve doğuya doğru pek çok beldeden geçti.

Yolu üzerinde önüne dikilen, gücüne direnen nice engel varsa hepsini savurup attı. Hiçbir kale, karşısında fazla dayanamadı. Birçok Bizans şehrini vergiye bağladı. Başına buyruk hareket eden bazı Türkmen beylerini kendisine tabi kıldı*.

Anadolu'daki son durağı, bölgenin en önemli ve fakat en korunaklı kenti oldu. Sıkı bir kuşatmadan sonra, Antakya da kapılarını Anadolu Selçuklularına açmak zorunda kaldı. Antakya Tekfuru Fardinos'un oğlu da içeriden yardımcı olarak fethi kolaylaştırmıştı.

Kutalmışoğlu Süleymanşah, Büyük Selçuklu Devleti'nin hükümdarı Melikşah'ın kendisine verdiği görevi, o vakte dek başarıyla yürütmüştü. Anadolu, belirlenmiş zaman ölçüsünde Türklerin egemenliğine girmişti. 1071 yılındaki Malazgirt Zaferi'nden sonra dağınık olarak Anadolu topraklarına yerleşen Türkler arasında hedeflenen birlik sağlanmıştı. Dünyanın bu en güzel yarımadası, temelde Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı olan Oğuz boylarına yurt olmuştu. Üstelik Türkler, İstanbul sınırlarına kadar dayanarak, Avrupa kapılarını da zorlayacak duruma gelmişti.

Ancak Antakya'nın fethinden sonraki bir gelişme, Süleymanşah'ın Anadolu dışında yeni bir hedef belirlemesine sebep oldu... Suriye'nin en büyük iki şehrinden biri olan Halep, Arapların elindeydi. Halep Emiri Şerefüddeve, fetihten sonra Süleymanşah'a elçi gönderdi. Bizans Tekfuru Fardiros'un kendisine ödediği yıllık verginin devamını talep etti. Talebi aynı zamanda küstahça bir tehdit de içeriyordu.

Bu tehditkâr talep, Süleymanşah'ı çok öfkelenirdi. Bu öfkeyle önünü sonunu pek düşünmeden ordusunu hemen harekete geçirdi. Gücünü Anadolu'nun önemli bir bölümünde hâkim kılan Selçuklu ordusu, İznik'ten ayrılışının ikinci yıl dönümünde Halep'i kuşattı.

* **Tabi kılmak:** Egemenliği altına almak, boyun eğdirmek.